

Signalen en adviezen ten behoefte van het jaarplan 2026

Faculty Opstellen, Samenstellen en Verantwoording (OSV)

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Mei 2025

Signalen en adviezen ten behoeve van het NBA-jaarplan 2026

De signalen en adviezen in dit document zijn gebaseerd op waarnemingen van de facultybestuursleden tijdens ledenbijeenkomsten, waarnemingen in het eigen netwerk, diverse publicaties en eigen expertise/ervaringen.

A. Signalen (algemeen)

1. Daadkracht – uitvoering van projecten

De faculty OSV constateert dat de projecten die door ons zijn geïnitieerd zeer moeizaam verlopen. Het project regelverbetering kende een aftrap op de verenigingsconferentie in juni 2024 en sindsdien is er nauwelijks zichtbare voortuitgang geboekt. Het project 'fraude buiten het WTA-domein', door het NBA bestuur geaccordeerd tijdens de strategie tweedaagse in september 2024, is pas recent en na aandringen van het facultybestuur van start gegaan.

2. Digitalisering

Het project Data in Zicht dat door de faculties B&M, AA en OSV is ingediend lijkt te zijn gestrand terwijl digitalisering, data-analyse en AI volop kansen en uitdagingen bieden. De faculty OSV ziet voor de NBA een rol weggelegd om de leden te stimuleren zichzelf op dit gebied te ontwikkelen zodat ze van de nieuwe mogelijkheden gebruik kunnen maken.

3. Ketenkracht

Niet alleen de accountants werkzaam in het wta-domein maar ook de ander accountants dragen bij aan het vertrouwen in het maatschappelijk verkeer. Keuzes die worden gemaakt binnen het wta-domein kunnen ook gevolgen hebben voor de accountant werkzaam in andere domeinen al was het alleen maar omdat dan verwachtingen worden gewekt. De faculty OSV benadrukt dat het van belang is om bij de uitwerking van de strategische thema's de gehele beroepsgroep te betrekken.

4. Aandacht voor het MKB

De faculty maakt zich zorgen over de capaciteit die de NBA heeft c.q. beschikbaar stelt om MKB-gerelateerde activiteiten uit te voeren. Als geen mensen en/of middelen voor handen zijn om goede bedoelingen (zie het project Regelverbetering) uit te voeren, dan versterkt dat het beeld dat bij een groep MKB-accountants leeft dat de NBA er vooral is voor de grote kantoren en de wettelijke controlepraktijk.

B. Adviezen bij de strategische thema's 2025

1. Beroepscultuur

Het programma 'Beroepscultuur' richt zich in eerste instantie op accountants werkzaam in het wta-domein. Die focus is niet terecht omdat het merendeel van de accountants niet werkzaam is in het wta-domein. Cultuur en gedrag verbindt alle accountants en dan mag het niet zo zijn dat slechts een kleine groep de richting van de toekomstige ontwikkeling van cultuur en gedrag bepaalt.

De faculty adviseert om bij het bepalen van de gewenste beroepscultuur aan te sluiten bij het nieuwe beroepsprofiel (zie hierna) waarin het DNA van alle accountants is beschreven. Dat DNA bepaalt in belangrijke mate de cultuur en het gedrag van de accountant.

2. Duurzaamheid

Ondanks de beperking van de rapportageverplichting en dus ook de verplichting om bij duurzaamheidsverslagen assurance te verstrekken, moet duurzaamheid een strategisch thema blijven. De NBA zal zich wel meer moeten gaan richten op ondersteuning van accountants werkzaam bij organisaties die vrijwillig rapporteren en op (openbaar) accountants die in hun natuurlijke adviesfunctie bij hun opdrachtgevers duurzaamheid als thema ter sprake brengen.

3. Fraude

De faculty OSV heeft in 2024 het project 'fraude buiten het WTA-domein' geïnitieerd waarin de vraag centraal staat wat mag worden verwacht van de accountant buiten het wettelijk controledomein bij het signaleren van fraude. Begin 2025 is een start gemaakt met dit project. Wij benadrukken nogmaals het belang van dit project en zien graag continue aandacht en inzet voor het project. Dit sluit ook aan bij ons standpunt over ketenkracht.

4. MKB-accountant als betrouwbare samensteller en adviseur

De faculty OSV steunt de voorgenomen activiteiten maar herhaalt hier ook de zorg over de onderbezetting op het NBA-bureau waardoor activiteiten niet tijdig worden uitgevoerd of zelfs stranden.

5. Regelverbetering

Het in 2024 gestarte programma 'Regelverbetering!' mag niet verzanden in een aantal te realiseren 'quick-wins'. De faculty OSV roept het bestuur op om regelverbetering ook in het strategische plan 2026 op te nemen maar dan ook echt capaciteit vrij te maken om dit project succesvol te laten zijn. Regeldruk wordt immers door (MKB)accountants regelmatig als belemmerende factor genoemd voor een goede beroepsuitoefening.

6. Herijking beroepsprofiel

Het proces dat tot nu toe is doorlopen geeft leden de gelegenheid om te reageren en hun mening te laten horen. De faculty gaat er van uit dat het bestuur dit project zorgvuldig afrondt en daarbij ook transparant is over welke afwegingen zijn gemaakt bij het maken van keuzes.

Het vaststellen van het (nieuwe) beroepsprofiel is een eerste stap. Wij adviseren om vervolgens bij nieuwe projecten en activiteiten telkens aan te geven wat dit bijdraagt aan het beroepsprofiel en meer in het bijzonder het DNA van de accountant. Oftewel het beroepsprofiel moet 'levend' blijven.

7. Evaluatie PE

PE moet door de leden niet worden ervaren als een verplicht nummer maar als een middel om bij te dragen aan de (toekomstige) relevantie van de beroepsuitoefening. Dit betekent dat een accountant binnen de PE-verplichting voldoende ruimte moet hebben om een eigen invulling te geven gebaseerd op de persoonlijke behoefte.

Om vaktechnische kennis en professionele oordeelsvorming toe te kunnen passen moet de accountant beschikken over goede communicatieve vaardigheden. We vinden het van belang dat de NBA de leden stimuleert om in hun permanente educatie ook aandacht te besteden aan het ontwikkelen c.q. in stand houden van hun 'soft skills'.

1 april 2025,

Bestuur Faculty Opstellen, Samenstellen en Verantwoorden